

NEDERLANDS TIJDSCHRIFT VOOR VELDBIOLOGIE
OPGERICHT DOOR E. HEIMANS, J. JASPERS Jr EN JAC. P. THIJSSE

Prof. Dr. J. Heimans 80 jaar

Ter ere van zijn 80ste verjaardag op 29 mei biedt De Levende Natuur Professor Heimans dit dubbelnummer aan, als blijk van de grote waardering voor de zorg en de toewijding waarmee hij gedurende 55 jaar de redactie heeft gevoerd en niet minder voor de talrijke artikelen, waarmee hij tot op heden het tijdschrift heeft verrijkt. Na een eerste bijdrage in 1901 volgen vanaf 1906 tot 1941 vrijwel ieder jaar van zijn hand een of meer artikelen. Na een onderbreking tijdens de tweede wereldoorlog vat Heimans enige jaren later de draad weer op. Hoewel hij zich daarbij aanvankelijk, gedurende zijn hoogleraarschap tot 1959, door tijdgebrek tot enkele artikelen moet beperken, vindt hij daarna de gelegenheid en de energie om de oude regelmaat te herstellen.

Zijn bijdragen getuigen van een grote veel-

zijdigheid en van een benijdenswaardig vermogen tot kundige popularisatie. Het zijn steeds boeiende en leerzame, veelal met mooie, instructieve eigen tekeningen geïllustreerde artikelen van een grote verscheidenheid, zowel over bepaalde plante- en diersoorten of soortengroepen, zoals Desmidiaceën en zeewieren, paddestoelen, mossen, watervarentjes, Cruciferen, muntsoorten, gele klavertjes, zinkviooltjes, libellen, kokerjuffers, muggen, kevers, wespen, mieren, bijen en amfibieën, als over meer algemene onderwerpen, zoals plantenfenologie, plantengeografie, bladstanden, evolutie, convergentie, geologie en natuurbescherming.

Wij wensen Heimans van harte toe, dat hij nog vele jaren in de gelegenheid zal zijn, zijn zeer gewaardeerde medewerking aan ons tijdschrift te blijven geven.

N. TINBERGEN en J. WILCKE.

In de tuin

N. TINBERGEN.

„De jonge Heimans” tachtig jaar! Onwillekeurig gaan mijn gedachten uit naar „Heimans en Thijssse”, naar wat Jacob Heimans gezien moet hebben van die prachtige pioniersarbeid die zijn vader en Thijssse verricht hebben, naar de tijd toen hij, op zijn eigen wijze, aan dat werk ging deelnemen, om het later zelf voort te zetten. Ik herinner me nog hoe ik als jongeman zijn artikel las over de proeven met bijen, die door de toen nog jonge Karl von Frisch gedaan werden, en hoe die, samen met de artikelen over graafwespen, waarover Thijssse zo graag schreef, op mijn verbeelding werkten, en me de stoot gaven om de methoden van Von Frisch op graafwespen toe te passen. De stijl van de jonge Heimans was heel anders dan die van zijn vader, maar hij heeft met hem gemeen, dat hij altijd belangstelling getoond, en gewekt, heeft voor de allergevoelste plantjes en beestjes. Als ik me niet vergis, is het ook de jonge Heimans geweest die het oorspronkelijke embleem van de N. J. N. ontworpen heeft. Zijn naam is voor mij ook verbonden aan een van de meest bewonderenswaardige boeken die ik in mijn bezit heb: de flora van Heimans en Thijssse.

Het genieten van het alledaagse in de levende natuur, dat hebben Thijssse en de twee Heimansen ons geleerd, en naarmate men opgroeit, en in een drukke werkkring maar al te vaak in de haast en gejaagdheid vergeet om zelfs maar even in de tuin te kijken, dan denkt men meer en meer aan die drie wijze mannen terug. Heimans en Thijssse, De Levende Natuur, de N.J.N. — steeds meer word ik me er van bewust wat een enorme invloed ze op mijn leven gehad hebben en nog hebben. Het is nóg een genoegen, eens

in de boekjes „In Sloot en Plas”, „In de Duinen”, in oude Verkade-albums, in oude jaargangen van De Levende Natuur te bladeren. Wat een frisheid stralen zij uit; hoe charmant zijn, naast onze moderne fotografische illustraties, de pretentieloze tekeningetjes; hoe ongekunsteld en natuurlijk is de schrijfrant, vrij van gewichtigheid en quasi-geleerdheid.

Liever nog kijk ik, zoveel mogelijk met de ogen van die pioniers, naar mijn tuin. Naar Nederlandse maatstaven voor een stadstuintje groot: achter het huis zo’n 25 × 45 meter. Maar achter ons staan geen huizen; al wonen we aan het einde van een Oost-West verlopende straat, we maken deel uit van een stukje miniatuur-lintbebouwing, en onze aan de zuidkant gelegen tuin sluit aan bij een groene zone die langs het riviertje de Cherwell naar het zuiden tot aan de stad Oxford loopt en waarop niet gebouwd mag worden.

Het midden van de tuin wordt ingenomen door een grasveldje, en we hebben brede borders aan beide zijden. Twintig meter achter het huis hebben we een dwarsstrook met wat appelbomen en verschillende heesters — ons „boshoekje” —, waarover straks meer. Daarachter hebben we onze compostgreppel, waarin we al ons keukenafval begraven, om de compost na een halfjaar weer voor de tuin te gebruiken; en achter deze greppel hebben we ons 8 × 20 meter metende moestuintje, dat ons elk jaar verrassend lang van overvloed verse sla voorziet. Een lage heg scheidt de tuin van het er achter gelegen weiland. Het land langs de Cherwell is door mooie, hoge en wilde heggen in grote percelen verdeeld, en in een van die heggen staat een rij enorme iepen.